

Vier nieuwe specialisaties voor de ontwikkeling van expert-leraren



Inleiding

Leraren blijven zich gedurende hun hele loopbaan ontwikkelen. Hun vakmanschap groeit door ervaring, reflectie, samenwerking en verdere verdieping. NAPL wil deze professionele ontwikkeling ondersteunen door leraren ook na het bereiken van vakbekwaamheid een helder perspectief te bieden op verdere groei.

Om die reden ontwikkelt NAPL vier nieuwe specialisaties voor expert-leraren. De verdere inhoudelijke uitwerking vindt de komende periode plaats in samenwerking met leraren, experts, opleiders, schoolleiders en werkgevers en andere betrokken stakeholders.

De vier nieuwe specialisaties richten zich op:

- a. Vakspecialist
- b. Leren en lesgeven in een digitale wereld
- c. Ontwikkelingsgericht leren en leerlinggedrag
- d. Opleiden, begeleiden en coachen van leraren (in opleiding)

Aan de hand van deze vier thema's kunnen leraren hun expertise verder ontwikkelen en een bijdrage leveren aan de kwaliteit van het onderwijs, binnen hun klas, team, school of onderwijsinstelling.

De beschrijvingen in de tabel hieronder vormen de inhoudelijke uitgangspunten voor de verdere ontwikkeling van de vier specialisaties. Het zijn nadrukkelijk nog geen uitgewerkte ontwikkelpaden, maar richtinggevende beschrijvingen.

Na de zomer gaan experts en ontwikkelgroepen aan de slag met de verdere uitwerking. Daarbij worden leraren, schoolleiders, opleiders, werkgevers en andere betrokkenen actief betrokken. Zo ontstaan ontwikkelpaden die niet alleen inhoudelijk goed onderbouwd zijn, maar ook herkenbaar en bruikbaar zijn voor de onderwijspraktijk in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs.

Op deze manier werkt NAPL aan een samenhangend stelsel waarin leraren gedurende hun hele loopbaan zicht hebben op betekenisvolle professionele ontwikkeling:

van startbekwaam, via vakbekwaam, naar expert.



De vier nieuwe specialisaties nader omschreven

Specialisatie	Omschrijving
Vakspecialist	Deze specialisatie richt zich op de verdieping van vakinhoudelijke en vakdidactische expertise van leraren. De expert-leraar ontwikkelt zich tot vakspecialist die complexe vakinhoudelijke en vakdidactische vraagstukken kan analyseren, ontwerpen en begeleiden binnen de eigen onderwijspraktijk, het team en de school of instelling. Vakspecialisten dragen bij aan kennisdeling, professionele leergemeenschappen en de versterking van vakontwikkeling binnen teams en scholen. De uitwerking van deze specialisatie moet breed toepasbaar zijn voor verschillende vakken en vakgebieden in po, vo en mbo. Een belangrijk ontwerpvraagstuk voor deze specialisatie is hoe het ontwikkelpad voldoende generiek kan zijn voor verschillende vakken en sectoren, en tegelijk voldoende inhoudelijke scherpte biedt voor de ontwikkeling van betekenisvol professionaliseringsaanbod. Binnen deze specialisatie is aandacht voor vraagstukken op het gebied van: a. vakinhoud en vakdidactiek b. integrale schoolontwikkeling (teamoverstijgend) c. doelgroepen, niveau en onderwijsbehoeften d. toetsing
Leren en lesgeven in een digitale wereld	Deze specialisatie richt zich op het verantwoord, veilig en effectief inzetten van digitale middelen en digitale didactiek binnen de onderwijspraktijk, het team en de school of instelling. De expert-leraar ontwikkelt een breed repertoire aan digitale toepassingen, kan keuzes onderbouwen vanuit pedagogische en didactische doelen en bevordert de bewuste inzet van digitalisering in de organisatie. Daarbij is aandacht voor kansen en risico's van technologie, digitale geletterdheid, datagebruik, toetsing, inclusie, privacy en de gevolgen van digitalisering voor leren en lesgeven.



Specialisatie	Omschrijving
Ontwikkelingsgericht leren en leerlinggedrag	Deze specialisatie richt zich op het begeleiden van leerlingen en groepen met verschillende ontwikkelings-, ondersteunings- en leerbehoeften. De expert-leraar verdiept zich in ontwikkelingsgericht werken, pedagogisch en didactisch differentiëren, leerstrategieën, groepsdynamiek, gedragsvraagstukken en inclusief/passend onderwijs. De expert-leraar ondersteunt collega's en teams bij het versterken van pedagogisch-didactisch handelen en draagt bij aan een leeromgeving waarin leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen.
Opleiden, begeleiden en coachen van leraren (in opleiding)	Deze specialisatie richt zich op het opleiden, begeleiden en coachen van leraren en leraren in opleiding. De expert-leraar draagt bij aan de persoonlijke en professionele ontwikkeling van collega's, versterkt het vakmanschap binnen school, team of instelling en onderhoudt hierover verbindingen met opleidingen en andere betrokken partners. Daarbij is aandacht voor begeleiding, coaching, feedback, beoordelen, inductie, professionele leercultuur en de duurzame ontwikkeling van leraren en teams.